

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYASZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

VI. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

KEDD, 1968. FEBRUÁR 6.

Megkezdődtek a komlói durvamosó rekonstrukciójának előkészületei

Üzem közben, megnövekedett feladatok mellett alakítják át a szénosztályozót

A Szénelőkészítő Üzemre az 1968-as esztendőben az elmúlt évekhez képest lényegesen nagyobb feladatok hárulnak. Ebben az évben — az előtervek szerint — mintegy 2 millió 158 ezer tonna szenet kell a fogyasztók igényeinek megfelelő minőségben és választékban előkészítenie és elszállítania.

Ezen feladat elvégzése mellett, (illetve közben) el kell kezdeni a nehézsuszpenziós durvamosó üzemszerű rekonstrukcióját. Mielőtt azonban a nagyszabású munka megvalósításához kezdenénk, néhány provizórikus megoldást kell végrehajtunk. Ahhoz ugyanis, hogy az új üzemszerű telepítéséhez területet biztosítsunk, le kell szerelni és ki kell szállítani a jelenlegi előkészítő III-as és IV-es szér egységeinek gépi és villamos berendezését. Mivel azonban a fentebb említett termelési feladatunkat is meg kell oldani, továbbá a bányászati munkák pararell nekünk is át kell tennünk a rövidített munkaidőre (2+2-es rendszerben),

feltétlenül szükséges a kiserelt gépek újból üzembe állítása, mégpedig a jelenlegi I-es és II-es szárnyegység területén.

Ezzel a megoldással biztosítottak látjuk, hogy naponta körülbelül 8500 tonna szenet előkészítsünk és elszállítsunk.

Az ötnapos munkahétre való átállás a bányászati részéről természetesen módosítja — megnöveli — a munkanapokon termelt szénmennyiséget. Hogy ez nálunk ne okozhasson fennakadást, úgy tervezzük, hogy a bányászati szabad szombatjain egymászkos munkával feldolgozzuk a hetente várhatóan pluszként

jelentkező 1600—2000 tonnányi nyercszenet.

A provizórikus üzemszerű kialakítását az üzem a közelmúltban elkezdte és március 31-ig részben befejezi. Eközben — előreláthatólag február 15-tel — elkezdjük a III-as szér egység berendezéseinek kiserelését az áttelepítést. Miután ezt a területet szabadá és építészeti szempontból alkalmasá tettük a rekonstrukciós munka elkezdésére, megkezdjük a IV-es egységé is a kiserelést és áttelepítést.

A feladatok végrehajtásához jól átgondolt programtervet kell készítenünk, amely magában foglalja a meglévő üzemszerű feladatokat és fokozottabb karbantartási, valamint technológiai összhangot biztosít. Az egységek kiserelése közben további komoly problémát okoz a műhelyek, alkatrésztárak és művezetők irodák áthelyezése, mivel ezek területét is fel kell használnunk a mosó telepítéséhez. Mivel a kiserelt gépek ki szállítása részben igénybe veszi a vasúti vágányokat is,

gondoskodniuk kell a rágondoskodás, rakodás átcsoportosításáról is. Ehhez a megfelelő intézkedéseket máris megtettük.

Mivel ezentúl az előkészítő műbe csak a 0 és 200 milliméter közötti szemnagyságú termék adható fel, megfelelő rostákat kell beépítenünk — ugyancsak üzem közben — az I-es, II-es és IV-es körbuktatók után. Mivel a rekonstrukció idején az üzemszerű súlypontja az I-es és II-es szér egységekre helyeződik át, meg kell növelnünk az ide tartozó gumiveveres szállítószalag

teljesítményét. Pontosabban, a jelenlegi 800-as szalagot minden berendezésével együtt 1000 milliméter széles hevederre kell kiserelnünk.

A fentiekben leírtak csak töredékét képezik az üzem előtt álló és 1968-ban megvalósítandó feladatoknak. A durvamosóhoz szükséges belöldi és import gépek és berendezések megrendelés alatt állnak, s ezek szállítási időpontja szorosan kapcsolódik a programtervben rögzített feltételek biztosításához. A kivitelezésben vállalatunk több üzeme és számos külső vállalat vesz részt. Érthető tehát, hogy az organizációs program kidolgozásánál nagyon körültekintően kell eljárni, hogy egyrészt a felvonulási területeket, továbbá a párhuzamos szerelést, illetve kivitelezést, másrészt a leszükhített üzemmel a szénelőkészítés feladatait maradéktalanul megoldjuk.

Az első negyedévi műszaki konferencián, illetve termelési tanácskozáson ismertettük dolgozóinkkal az üzem előtt álló feladatokat és segítségüket, támogatásukat kértük ezek eredményes végrehajtásához. Reméljük, ezáltal is — mint már sokszor — megértették vállalatunk és ezen belül üzemünk törekvését — amely a minőség javítását, a nyereség növelését célozza — és mindent megtesznek azért, hogy az 1968-as gazdasági évet is hasonló eredménnyel zárhassuk, mint a korábbi esztendőket.

Popovics József,
a Szénelőkészítő Üzem főmérnöke.

Ünnepélyes századgyűlés Kossuth-bányán

Az elmúlt vasárnap — január 28-án — ünnepélyes századgyűlést tartott a Mecseki Szénbányák munkásör zászólójának Kossuth-bányai alegysége az üzem kultúrtermében. Az összejövetelen — ahol Szabó József parancsnok értékelte a munkásörök múlt évi munkáját és ismertette az újabb feladatokat — a vállalati pártbizottságot Zoboki Béla osztályvezető, a magasabb egységet Erdősi Lajos parancsnok, az üzemi pártbizottságot Földesi Herman elvtárs, az üzemvezetőséget Dobos József elvtárs képviselte.

Amin az értékelésből kitűnt, az alegység az elmúlt kiképzési évben a zászlóaljban belül folyó versenyben a harmadik helyezést szerezte meg. A férfias munka jutalmául Zoboki elvtárs átnyújtotta Szabó Józsefnek a vállalati pártbizottság elismerő oklevelét, s több munkásört is oklevéllel, illetve ajándéktárgyakkal jutalmaztak.

Farsangi bál a belvárosi iskolában

A Komlói Belvárosi Általános Iskola tantestülete a szülői munkaközösséggel közösen nagyszerű jelmezes, farsangi bált rendezett január 28-án, vasárnap délután az iskola zsbongójában. Az alsó négy osztály tanulói — és szüleik — ezuttal alaposan kitétek magukért. Szébbnél szebb jelmezekben gyönyörködhetett a közönség. Nagyon sokan a jelmezközlésből hozták ruháikat, de a legötletesebbek azok voltak, amelyeket vagy maguk a tanulók, vagy a szüleik készítettek.

Néhány perccel három óra után kezdődött meg a jelmezes felvonulása, a bemutatkozás. Karnevál hercegnő és Karnevál herceg mindenkinek ajándékokat osztogatott: cukorkát, csokoládét. Egy-egy különösen jól sikerült jelmezt hatalmas taps köszöntött. Volt paraszttasszony, háziasszony, manó, lepke, tündér, Robin Hood, sólyom, kártya, patto-

gatott kukorica, francia királyfi, kecske, majom, s ki tudná még felsorolni mindazt a színt, ötletet, ügyességet, amit erre az alkalomra a szülők „bevetettek”.

A felvonulás végeztével tréfas játékokra, vetélkedőkre került sor. A jó hangulat megteremtésében Bocz György igazgató járt elől jó példával. Volt léggömbfújás, amit az nyert meg, akinek legnagyobb lett a léggömbje; volt madzagon lógó, lekvárral bekent kiflievő-verseny. Ennél a gyorsaság és a tisztaság volt a kitétel. A versenyek alatt a barátok, az osztálytársak olyan hangorkánja kísérte a műsort, hogy akár a Népstadionnak is dicséretére vált volna. Az első helyezettek jutalma természetesen nem maradt el. Tombola is volt, három fajta, amelyen tortákat, cukroszacskókat sorsoltak ki. Nagy volt az izgalom, de még nagyobb volt a szerencsés nyertesek öröme. A torták egykettőre elfogytak,

hiszen a nyerteseken kívül egy-egy szeletet kaptak a barátok is.

Kitűnő zenekar húzta a talp alá valót, mert úgye, azért egy karnevál csak táncokkal együtt igaz. Igaz, a nagy forgatagban némely ruha megcsínylette a táncot, meg volt lábtaposás is bőven, de azért mindenki olyan, de olyan jól szórakozott, ahogyan talán még soha. Az édesanyák, az édesapák éppúgy, mint a párányi kislányok és fiúk.

Az iskola igazgatójának javaslatára a kicsinyek még szüleiket is felkérték táncolni, ami az egész jólsikerült est betetőzése volt.

Az Idei jelmezes karnevál három óra hosszat tartott, de egy egész tanévre szóló élményt nyújtott a kicsinyeknek. A nagyszerű rendezésért, a játékvezetésért elismerés és dicséret illeti az iskola tanári karát és szülői munkaközösségét.

Jól halad az anyagmozgatás gépesítése az Anyagellátó Üzennél

Az anyagmozgatás teljes gépesítésére irányuló több éves törekvés a megvalósítás stádiumába került az Anyagellátó Üzennél. A nagyszabású program végrehajtását a gazdaságosság szempontja mellett az utóbbi időben a súlyosbodó munkaerőhiány is sürgeti.

Jellemző, hogy a múlt év végén mintegy 100 fővel kisebb létszám állt az üzem rendelkezésére, mint amennyit a terv a feladatok végrehajtásához meghatározott. Pillanatnyilag — noha a létszámtervet az időközben végrehajtott és a végrehajtandó gépesítés arányában csökkentették — még mindig több mint 30 munkás hiányzik a raktárból, illetve a faterlepről.

Érthető megkönnyebbülésére szolgált tehát az üzem vezetésének, hogy a közelmúltban — egy 5 tonna teherbírájú daru üzembe helyezésével — lényegében sikerült befejezni a raktári anyagmozgatásának gépesítését.

Nagyobb feladatot jelent azonban az igen jelentős anyagfogyással dolgozó, nagyléptékű fater gépesítése. Itt az eddig ideiglenes és részleges megoldások sora a napokban tovább bővült. A vállalat a közelmúltban beszerzett egy 18 tonnás szovjet autódarut, amelynek kapacitását mintegy 60 százalékban az Anyagellátó Üzem hasznosíthatja. A gépet felszerelték egy házilag készített hidraulikus markolófejjel, s máris munkába állították a vagonkirakásoknál.

Dull László üzemvezető tájékoztatása szerint azonban máris jó ütemben halad a fater teljes és végleges gépesítésének megoldása. Sikerült ugyanis megállapodásra jutni egy nagyteljesítményű osztrák óriásdaru beszerzése ügyében. A gép — amelyről már volt alkalmunk írni — 86 méter széles sávban és csaknem 260 méter hosszú pályán mozogva az egész fateret átfogja, annak bármely pontján alkalmas vagonkirakásra, maglyázásra, átrakodásra és egyéb anyagmozgatási munkák elvégzésére.

A darupálya megépítésével megbízott Bányászati Építő

Vállalat a földmunkákat és az alapozást máris jó ütemben végzi. Az osztrák cég pedig leszállította a daru azon berendezéseit, amelyeket szabadalom véd, s a vele kooperáló Duclos Bányagépgyár elkezdte az egyéb alkatrészek, szerkezetek gyártását. A tervek szerint a jövő negyedévben sor kerül a hatalmas szerkezet helyszíni összeszerelésére és legkésőbb a második félév elején a darut munkába állíthatják.

E beruházás költségei kerekén 8 millió forintot tesznek ki, amely az előzetes számítások szerint mintegy két éven belül megtérül.

Termelési jelentés

A januári termelés kedvezően alakult vállalatunknál. Hat üzemünk túlteljesítette tervét, így az összes eredmény 102,4%. A többlet 8522 tonna szén.

Az üzemek közötti rangsort Zobák-akna vezeti be 108,6 százalékkal. Figyelemre méltó a Tanbánya 107,2 százalékos mutatója is. A legjobbak között találhatjuk még Béta-aknát, Szászvárt és Kossuth-bányát.

Január 2—31 között a mennyiségi sorrend:

1. Zobák-akna	108,6%
2. Tanbánya	107,2%
3. Béta-akna	105,7%
4. Szászvár	104,4%
5. Kossuth-bánya	104,3%
6. Pécsbánya	100,6%
7. Vasasbánya	99,1%

8. Szabolcs-bánya 95,4%. Február első napjaiban, szombatig bezárólag a vállalat 86,7%-os tervteljesítést jelenthetett. A legjobb eredményt Szabolcsbánya érte el 108,2 százalékkal.

A minőségi előirányzatot figyelembevéve, igen kedvezően az eredmények. A nyolc üzem közül egyetlen egy sem került 100 százalék alá.

Január hónapban a minőségi széntermelés versenye így alakult:

1. Szászvár	109,88%
2. Vasasbánya	109,24%
3. Zobák-akna	108,64%
4. Kossuth-bánya	107,78%
5. Pécsbánya	102,27%
6. Szabolcsbánya	101,49%
7. Tanbánya	100,51%
8. Béta-akna	100,00%

MECSEKI BANYÁSZ

A MECSEKI SZÉNANYASZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

VI. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

KEDD, 1968. FEBRUÁR 13.

A hármasszörös szellemében:

szervezettséggel, kimagasló munkával a Szocialista körlet címért

Slask-típusú kaparó szerelése

Kevés olyan jól szervezett szocialista brigádot, illetve szocialista műhelyt ismerek, mint az István-aknai Kis Gadó Jenő. — A körleten belül munkálkodó öt szocialista brigád az eddigieknél is jobb eredményekkel hívta fel magára a figyelmet. Külön is érdemes megemlíteni őket. Első helyen kell szólni a Nagy László Diesel- és légmotorny karbantartó brigádjáról. Aztán a többiek is méltók ahhoz a várakozáshoz, amit a körlet egésze maga elé tűzött célul. Orbán Ferenc körlelakatos, Bayer Henrik és Bérczes Ferenc bányagép karbantartó, Gadó Ernő dömper- és rakodógép szerelő brigádjai mind-mind eleget tesznek kötelességének.

Verecké István gépészeti vezető három körlet irányítását végzi eredményesen. Hozzá tartozik a külszíni és a földalatti üzemviteli részleg, továbbá a műhelyek kisebb-nagyobb munkacsapala 362 fővel.

— Ez idő szerint csak a Kis Gadó-féle körlet dolgozik a szocialista körletverseny keretében — mondotta Verecké elvtárs. Jövőre már az egész gépezet versenybe indul a szocialista üzemrészek elnyeréséért. Ehhez megvannak az előfeltételek, illetve az idén teljesen megteremtjük. Nem kevesebb, mint 13 szocialista brigád és öt hagyományos munkacsapat tevékenykedik jó eredménnyel.

E riportban hadd essék szó a földalatti bányalakatos szocialista körletről. Egy esztendővel ezelőtt a következőket jegyezték fel az új szocialista brigádnaplóba. „Az összevont értekezleten a bányalakatos műhelyhez tartozó csoportok dolgozói elhatározták, hogy az 1967. évben beneveznek a szocialista körlet cím elnyeréséért indított munkaversenybe.”

A naplóban méltán írhattak arról, hogy reális lehetőség van a nagyobb feladatok vállalására. Nemcsak a szocialista brigádmunkában részt vevők száma, hanem az egyre komolyabb eredmények elérése is biztosított arra, hogy a 67 fős körlet eleget tesz a céloknak.

— Amíg törekedtünk, hogy megfeleljünk a várakozás-

nak: a brigádmunka szerint dolgozunk — emelte ki Kis Gadó Jenő. — A körleten belül munkálkodó öt szocialista brigád az eddigieknél is jobb eredményekkel hívta fel magára a figyelmet. Külön is érdemes megemlíteni őket. Első helyen kell szólni a Nagy László Diesel- és légmotorny karbantartó brigádjáról. Aztán a többiek is méltók ahhoz a várakozáshoz, amit a körlet egésze maga elé tűzött célul. Orbán Ferenc körlelakatos, Bayer Henrik és Bérczes Ferenc bányagép karbantartó, Gadó Ernő dömper- és rakodógép szerelő brigádjai mind-mind eleget tesznek kötelességének.

A munka területén elért eredmények

A körlet nem érdemtelenül nyerte el a megismerő címet. Míg 1966-ban 437 esetben volt üzemzavar, a múlt évben már csak 251-szer. Más szóval egy esztendő alatt 44,5 százalékkal csökkent az üzemzavarok miatt kiesett idő értéke. Ezt talán az érzékelteti legjobban, hogy a napi 260—270 vagonos üzem kiemelkedően teljesítette (101,9 százalék) az operatív széntermelési tervét. A bányagépek beépítése, átépítése és kiszerelese mindenkor a meghatározott időpontban történt.

Tátrai József üzemvezető helyenvaló értékelést adott a körlet munkájáról, amikor azt mondta, hogy bármikor számíthatnak a szerelők aldozat-készségére.

A kollektív szellem igazán példás: a kapcsolódó munkaterületekkel is szoros az együttműködésük s megszüntették a meghibásodásokkal kapcsolatos hivatkozások, kifogások.

A brigádnapló pontos képet ad az 1967. évi munkáról. Az összesített végén az üzemvezetőség elismerő sorai találhatók.

„Fogadják legőszintébb elismerésemet és jókívánságaimat az 1967. évi jó munkáért, amelyet a szocialista brigádmunka keretében folytattak és amelynek eredménye a szocialista körlet címért.”

lista körlet cím” — írja Tátrai József elvtárs, majd így folytatja: „Kívánom, hogy a továbbiakban az új gazdasági mechanizmus céljainak megvalósításáért folytatott munkájuk során tovább erősödjön körletükben a szocialista közösségi szellem, a politikai és erkölcsi öntudat s ezen keresztül érjenek el további kiemelkedő munkasikerüket.”

A körlet nemcsak a szocialista módon dolgozni jelszó megvalósulását érvényesíti. A tanulásban is élen járnak.

Jellemző, hogy a brigád 93 százaléka részt vesz valamilyen állami vagy pártoktatásban, munkasakadémián vagy egyéb szakmai képzésben. E vonatkozásban csak 70 százalékos szervezethez tartoztak. Az eredmény, a foglalkozásokon való aktív részvétel azt példázza, hogy a szocialista módon tanulni jelszó is a megvalósulás stádiumában van.

A szocialista módon élni jelszó is példás gyakorlatra talált. Nem kevesebb, mint 1500 óra társadalmi munkát végeztek. A forintérték talán nem is mérhető, hiszen a fehérhegyi, a mecsekszalóczi iskola és napközi otthon segítése, a balatonfenyvesi ültetőtábor patronálása és más, hasznos munkák végzése inkább erkölcsileg jelentős. Az

50. jubileumra, az októberi forradalomra külön vállalt tette a körlet. Ennek keretében is számos nagyszerű munka fűződik a földalatti üzemviteli részleg nevéhez. Virágágyást készítettek a műhely környékén, s nagy számban kapcsolódtak be az „Egy napot Pécsért” mozgalomba. Horváth és Galabár elvtársak díszes oklevelet írtak alá, illetve küldtek a körletnek a Városi Tanács nevében. Az elismerő sorok arról tanúskodnak, hogy a körlet méltán nyerhette el az aranyfokozatú plakettet és a jelvényt.

A brigádnapló más, figyelemre méltó gondolatokat is tartalmaz. Illés Károly műszaki patronáló tevékenységét éppúgy elismerően nyugtázzák, mint Tóth Nándor naplóvezető munkáját. Illés Károly immár hónapok óta súlyos beteg, mégsem feledkeztek meg róla: kimagasló munkájáért aranyfokozatú jelvényt odaítélését javasolták.

A szocialista körlet tagjai nemcsak az elért eredményekre, a megszerzett rangos címre büszkék, de arra is, hogy olyan neves emberek látogatnak el hozzájuk, s írták be neveiket a brigádnaplóba, mint Losonczi Pál, dr. Lévárdi Ferenc, Rapaj Gyula, Palkó Sándor és mások.

V. I.

Szünőben az influenzajárvány

Több mint 6000 ember betegedett meg Komlón

Az influenza-járvány, amely rendkívül váratlanul tört be január 20-a, 22-e táján Komlóra és néhány nap alatt tömeges megbetegedéseket okozott, kellemetlenül érezette halását az üzemek, intézmények és iskolák munkájában. Ma már minden jel szerint átvonult a járvány a bányaváros felett, lényegesen csökkent a megbetegedések száma.

Dr. Tihanyi László, a Városi Tanács közegészségügyi felügyelője a múlt hét közepén munkatársunknak adott nyilatkozatában elmondotta, hogy a statisztikai adatok szerint az influenza Komlón február első napjaiban „tetőzött”. Eddig az időpontig mintegy 4000 megbetegedésről érkezett jelentés, majd a következő héten már „csupán” 2000 megbetegedést jelentettek.

— A mai napig tehát — mondta a múlt hét közepén dr. Tihanyi László —, a város lakosságának mintegy 20 százaléka betegedett meg. Logikus következtetés szerint még mintegy 500—600 megbetegedés várható a járvány teljes elmúltáig.

Az első megbetegedéseket az üzemekből jelentették, s feltehetően a vidékről bejártak „hozták be” a városba az influenzát. Az üzemekben — tehát a Mecseki Szénbányák komlói üzemében és a Helyiipari Vállalatnál együttvéve — kerekben 2000 embert vettek látni. Amúgy vállalatunkat illeti, ebben a számban nem szerepelnek azok a vidéki dolgozók, akiket lakhelyükön a körzeti orvos vett betegállományba.

A gyerekeknel az influenza hullám mintegy fél hetet késett, és a „tetőzés” is késve következett be.

A betegség lefolyása általában egy hétre tehető egyenként. Ebből adódik, hogy február 1-én, 2-án és 3-án — tehát három nap alatt nem kevesebb, mint 2600 táppénzes betegnapot jegyeztek Komlón. A körzeti orvosi rendelőkben a betegforgalom a normálishoz képest a járvány első hetében 140, a második hetén 210 százalékkal emelkedett, a táppénzesek száma pedig nyolcszorosára nőtt. Hasonlóképpen emelkedett a gyógyszerárak forgalma is.

Az egészségügyi szervek — bár a járvány hirtelen megjelenése őket is meglepte — jó időben felkészültek.

— A rendelkezésünkre bocsátott korlátozott mennyiségű influenza-elleni oltóanyaggal már a járvány megjelenése előtt beoltottuk az egészségügyi dolgozókat, a terhes nők egy részét és azokat a betegeket, akiknél az influenza várhatóan komplikációkat okozott volna. Az intézkedés általában eredményesnek bizonyult, a beoltottak közül csak kevesen betegedtek meg, így az orvosok, gyógyszerészek és a kórházi személyzet nagy többsége zavartalanul folytathatta a munkát.

Részben ennek az intézkedésnek tulajdonítható, hogy viszonylag kevés megbetegedés váltott ki szövődményeket; az interjú időpontjáig mindössze 25—30 embert kellett kórházi kezelésbe venni.

Termelési jelentés

A minőségi széntermelés igen kedvezően alakult a legutóbbi dekádban. Vállalatunk valamennyi termelő üzeme teljesítette, vagy túlszámolta a meghatározott hamuszázalékot.

1. Vasas-bánya	109,55%
2. Kossuth-bánya	108,43%
3. Zobák-akna	108,33%
4. Szászvár	107,94%
5. Szabolcsbánya	101,99%
6. Pécsbánya	101,69%
7. Béta-akna	100,52%
8. Tanbánya	100,25%

A mennyiségi mutató már kedvezőtlenebb: az összeredmény 92 százalék. Az adósság 10 ezer 270 tonna. A mennyiségi sorrend:

1. Kossuth-bánya	107,1%
2. Szászvár	102,5%
3. Szabolcsbánya	100,1%
4. Vasas-bánya	94,4%
5. Béta-akna	90,0%
6. Pécsbánya	80,1%
7. Zobák-akna	71,5%

A tanbánya eredménye: 109,6 százalék.

Kossuth-bányán, a körletek közötti versenyben a szállító főkörlet lett az első

24 ezer forint jutalom — Csatlakozás a III-as körlet versenyfelhívásához

Ünnepélyes zászlócsere

A Mecseki Szénbányák bányászati és kisegítő üzemében ezekben a hetekben folynak az első negyedévi termelési tanácskozások. A napirend mindenütt ugyanaz: az előadók beszámolnak az 1967-es év munkájáról, elemzik az eredményeket és a hibákat. Ezeket a termelési tanácskozásokon került, illetve kerül sor a Szocialista munkabrigád cím, és a Kiváló dolgozó oklevelek, jelvények odaítélésére.

Kossuth-bányán a múlt héten került sor a termelési tanácskozásokra, a hagyományokhoz híven körletenként. Ez alkalommal a szállító főkörlet tanácskozásáról számoltunk be, mert a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére hirdették körletek közötti versenyben őket szerezték meg az első helyet.

A körlet gazdasági munkájáról Schusztter elvtárs tartott beszámolót.

A gazdasági beszámoló után került sor a szocialista brigád cím különféle fokozatainak odaítélésére és a Kiváló dolgozó oklevéllel és jelvényvel kitüntetendők elfogadására. A tanácskozás résztvevői egyhangúlag elfogadták a javasoltak névsorát. A szocialista brigád címet mind a 14 kollektíva megkapta, s ez az

erkölcsi megbecsülésen túl anyagi elismeréssel is járt. A brigádok között 24 ezer forint jutalmat osztottak ki.

A körletek közötti versenyben elnyert zászlót, amit a csernovográdi bányászok adták Kossuth-bányának (a két üzem közötti nemrégiben zászlócsere történt) Dobos József

és Bán Tibor nyújtotta át a szállító körletnek. A zászlóátadásokor Dobos József elvtárs az üzemben belül folyó szocialista munkaversenyéről beszélt s egyben köszönetet mondott a szállító főkörlet szocialista brigádjainak múlt évi munkájáért.

A körlet dolgozóinak nevében

Schusztter elvtárs tett ígéretet a további jó munkára, majd a pártbizottság és a tömegszervezetek nevében Pittinó elvtárs kérte a körlet dolgozóit, hogy csatlakozzanak a III-as körlet versenyfelhívásához. A körlet dolgozóinak csatlakozást elfogadták.

A pécsi és baranyai fiatalok helytállása a hadseregben

Vasárnap zászlódíszbe öltöztött a Zrínyi Miklós laktanya Hódmezővásárhelyen. Az egykori hadvezér maj utódjai sorakoztak fel, hogy katonai esküt tegyenek.

E fontos eseményre eljöttek a szülők, a hozzátartozók, s ott voltak a helyi szervek képviselői is. A Baranya megyei Pártbizottság is képviseltette magát: Megyeszaj József elvtárs köszöntötte a fiatal katonákat, és gratulált abból az alkalomból, hogy alig két hónapos szolgálatuk után máris kiváló eredményeket értek el. Pécs város és megyénk fiataljai nagy számban vesznek részt a vásárhelyi kiképzésben, s így érthető, hogy közel kétszáz vendég érkezett Baranyából.

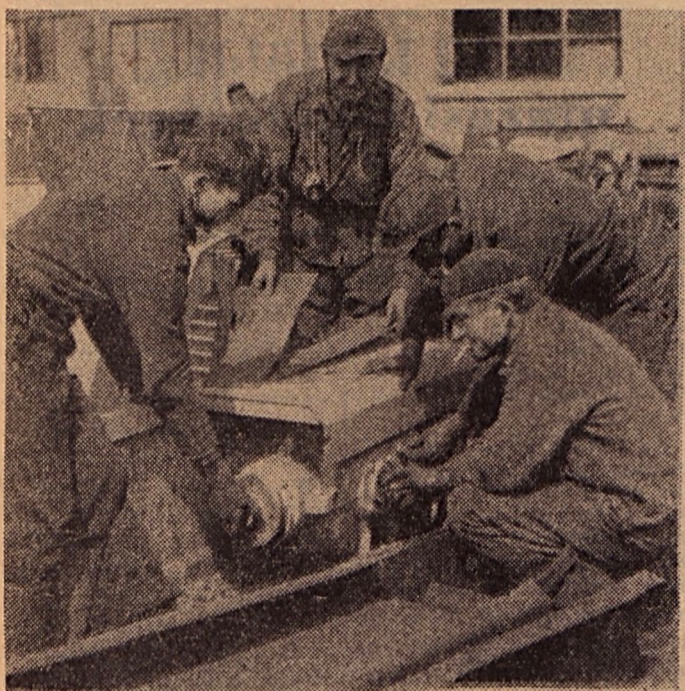
— A mai napon katonaleltük fontos állomásához érkeztek — mondta Kaiser János

főtiszt megnyitó beszédében. — Nagy és megismerő ünnep a mai: a nemrég bevonult újonc elvtársak ünnepélyes esküt tesznek. Ebből az alkalomból szeretettel köszöntöm a kedves vendégeket, a tisztelt szülőket, hozzátartozókat, az esküre felsorakozott katonákat.

E szavak után gyorsan pergett az események. Péter Ferenc honvéd fogadalmat tett, majd az egység egész állománya tette le az esküt. Bodóczy Dezső főtiszt méltatta a fogadalmat jelentőségét, Sugár László, a vásárhelyi KISZ-bizottság titkára arra kérte a fiatalokat, hogy továbbra is olyan becsületesen álljanak helyen, mint a kiképzés eddigi szakaszában és teljesítsék szolgálatukat olyan odaadással, mint ahogy nem-

rég a termelő munkában tevékenykedtek. Megyeszaj József elvtárs Baranya dolgos népének üdvözlétet tolmácsolta. A pécsváradj Vince Miklós mondott válaszbeszédet. Hangsúlyozta: — Büszkék vagyunk arra, hogy egy olyan alakulatnál teljesítünk szolgálatot, amely jelenleg is védője a KISZ Központi Bizottság vándorzásalajának, s ma is birtokosa a magasabb egység parancsnoksága által adott vándorserlegnek. Tudjuk és érezzük, hogy az eskü egész életre szóló fogadalom. Az eskü szellemében a követelmények teljesítése érdekében mindent megteszünk.

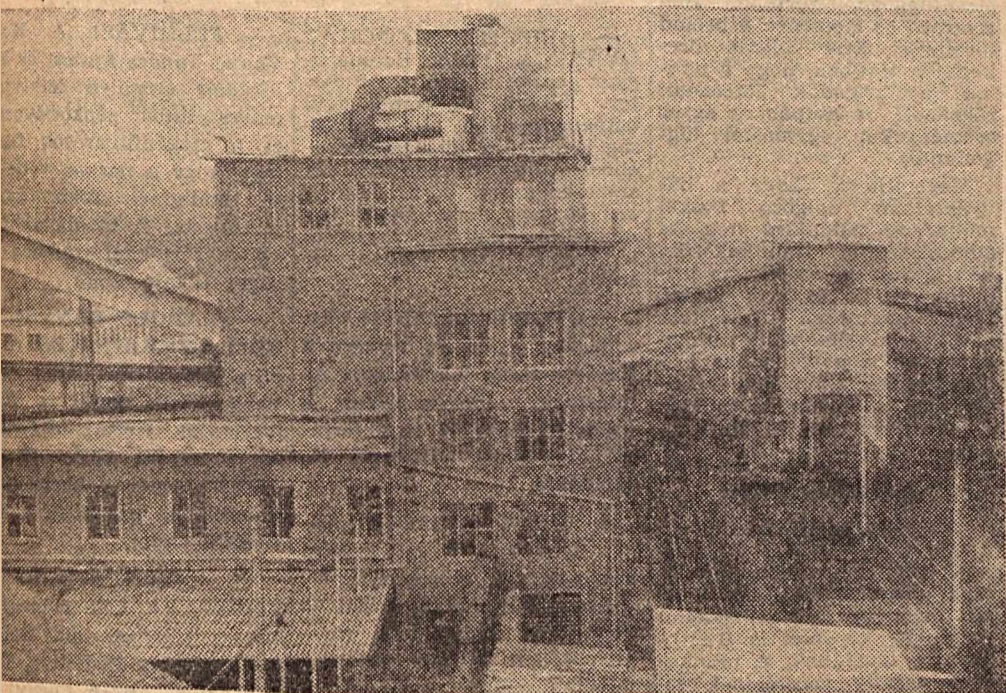
Amj azt illeti, a szavak tényleg kifejezték az újonc katonák érzelmeit: már az eddigi kiképzések során is jelleme vizsgáztak.

Olcsóbb a brikett, mégis jobb

avagy: jobb lett a brikett, mégis olcsóbb

Van-e jövője a brikettgyár-
nak? Szükséges-e és gaz-
ságos-e a nehezen haszno-
tható porszenet feldolgoz-
ni, hogy alkalmas legyen ház-
táti felhasználásra? Ma
ár könnyű „okosnak” len-
ni a Mecseki Szénbányák

tulajdonában lévő két bri-
kettgyár feladatairól levonni
az egyértelmű következtetést,
mégpedig a brikettgyártás
javára. A lakosság igénye,
vállalatunk és a népgazdaság
érdeke is egybe esik ebben a
kérdésben. Néhány hónappal
ezelőtt azonban

egy plusz szabadnapot kap-
nak.

— *Mint a bányáknál?*

— Hát nem egészen. Figyelembe kell venni a sajátos körülményeket. Először is: nálunk nem szabad szombatok, hanem szabad hétfők lesznek. Másodsorban pedig: nem lesz egyetlen olyan hétfő sem, amikor egész nap állna az üzem. Egyik hétfőn egy műszakban, a másikon két műszakban termelünk. És amikor Nagymányok egyműszakos hétfőt tart, akkor mi kétműszakosot és fordítva. Így biztosítani tudjuk a termelés folyamatosságát, de azt is, hogy kéthetenként mindenki sorra kerüljön a szabadnapjával.

A termelés folyamatosságának persze nem csak a jövőben, most is előfeltételei vannak. Mindenek előtt az anyagellátás folyamatossága. No nem mintha ezzel probléma lenne. Ellenkezőleg! Takács István véleménye szerint a vállalat értékesítési osztálya minden igényüket kielégíti. Utóvégre is közös vállalati érdekekről van szó, amióta az üzem a Mecseki Szénbányák tulajdonába került.

Ez a változás némi technológia-módosítást is szükségessé tett. Azelőtt az alapanyag zömét a Szovjetunióból importált szén képezte. Kiváló minőségű szén volt ez, amelyből 6000 kalóriánál magasabb fűtőértékű brikettet gyártottak, talán jobbat is a szükségesnél. De mégis csak import áru volt, messziről szállították és a közeli mecseki bányák szeneléből csak 8 százaléknál használtak fel. Most megváltozott az arány; szovjet szenet már nem használnak, a brikett 70 százalékában mecseki szénből és összesen 30 százaléknál barnaszénből, illetve kötőanyagból áll.

— *És a minőség miként alakult?*

— Ha a fűtőértéket vesszük, az némiképpen csökkent. A jelenlegi tervünk 5250 kalória, amely a háztartási igényeket teljes mértékben kielégíti. Bár megjegyzem, ennél jobbat, átlag 5320 kalóriás brikettet termelünk. Persze, vannak más minőségi mutatók is, amelyek nem kevésbé lényegesek a felhasználók szempontjából. Takács elvtárs a vitrinből kivész és elénk tesz két brikettet. Az egyik, a régebben gyártott fejta amolyan lúdtójásnyi, a jelenlegi pedig — hogy a hasonlatnál maradjunk — inkább a jércetójás mértékének felel meg.

— Ez 60 grammos, a másik 36 grammos — mondja az üzemvezető és magyarázatként hozzátesszi, hogy a régebbi fajta nem égett át teljesen, a közepén maradt egy elégtelen mag. A mostani teljesen átég, tehát a vásárló

— noha olcsóbban kapja a brikettet, mint korábban —

kétszeresen is jobban jár.

Könnyen felfedezhető egy másfajta különbség is a két-féle termék között; a régebbi porózus felületű, a mostani fényes és sima, amely bizonyára a szilárdsági különbséget is mutatja.

— A mostani termékünk pontnyomása — mondja Takács elvtárs, miközben a padlóra ejti a brikettet és teljes súlyával ránehezedik — 85 kilogramm. A kohéziója, amely a törmelék és porképződés szempontjából lényeges, a megengedett 55—60 százalékkal szemben 70—75 százalékos.

Ezzel el is jutottunk egy új témához, az árbevételhez és konkrétan válaszolhatunk arra a kérdésre, gazdaságos-e brikettet gyártani.

Az üzem tonnánként tervezett árbevétele — amely már önmagában is gazdaságossá teszi a termelést — 495 forint. Emellett, ha a gyár az előírt kalória-értéket 3 százalékos eltéréssel belül tudja tartani, a TÚZEP 4 százalékkal többet fizet. Ha emellett az elszállított termék törmelék- és portartalma 3—3 százalékos alatti marad, ez újabb kétszer 3, azaz 6 százalékos hoz. Eddig mindhárom követelménynek eleget tettek — a törmelék- és portartalom például nem haladta meg a 0,7—0,8 százalékos —

ezzer forint körül mozog, nyilvánvaló, hogy igen jelentős megtakarítást produkálhatnának.

Vannak más — nem szorosan az üzem munkájával kapcsolatos — ötletei is Takács Istvánnak, amelyek mind a közösségért dolgozó és gondolkodó emberre vallanak. Példaként egyet: az üzem nagy mennyiségű fáradt gőzt enged a levegőbe. Ugyanakkor a kerítésen túl itt vannak a helyi tsz földjei. El sem lehetne képzelni ideálisabb feltételeket egy nagy, fűtött üvegházakból álló kertészet számára.

Az üzemvezető visszafelé kezdjük. Azaz, ott lépünk be a hatalmas mintegy öt emeletnyi „üvegkalkába”, ahol a friss, gőzölgő brikett a hűtőszalagra ömlik. A dróthálóból készült szalagsor több százméteren át szállítja a meleg és még törékeny terméket, miután megszilárdulva, keményen kopogva hullik a vagonokba.

A laikus nehezen tudná pontosan leírni azt a technológiai folyamatot, amelynek során az automata gépek a meghatározott receptúra szerint összekeverik az előzőleg puskaporszárazra szárított több fajta szenet a kötőanyagként használt bitumenel és szurokkal, amint a keveréket „megfőzik” és a prések apró tojásokká formálják. Ha az ember nem látná a rakodón a szénhalmokat, amelyeket surrogó gumiszalagok szállítanak a gyárba és

A szomszédban: Nagymányokon

Hidastól alig tíz kilométerre „hazafele” működik a másik, a nagymányoki brikettgyár. Nos az itteni feltételek — ezt el kell mondanunk bevezetőül — lényegesen különböznek a hidasiaktól. Persze, nem az emberek törekvéséről, munkaszeretetérol van szó. Az ellen itt sem lehet kifogás. De az a körülmény, hogy az itteni gyár berendezése koránt sem olyan korszerű, kihasználható tartalékai gyerebbek a telepítése szűfoltabb mindezt lehetetlenné teszi, hogy azonos mércével hasonlítsuk össze a két gyárat. Nem lenne célszerű a két üzem különbözőségét homl ellentétként felfogni, noha a bevezetőben említett gondterhes időszakban érthetően rivalizáltak egymással.

Ebben a versenyben pedig Nagymányokon is komoly előnyei voltak — nem csak a felsorolt hátránnyal — Hidással szemben. Tény például, hogy ez a gyár — mert nem terheli olyan súlyos amortizációt, mint a hidasi — ma is olcsóbban termel, mint amaz. Ma már csak jó értelmű verseny folvik, elsősorban a minőség javításában.

Kerekes Ferenc üzemvezető azonban nem tudott olyan kedvező eredményekről beszámolni, mint Takács István. Nagymányok januárban sajnos 1060 tonnával adós maradt. Mindjárt ideírhatnánk,

nehéz lett volna ezt előre megjósolni.

Amikor úgy tűnt, hogy az ország energiaszerkezetének gyors változása folytán a szénipar elönytelen helyzetbe került és piacgondok vetették előre árnyékukat még a jó minőségű, feldolgozatlanul is jól használható éntételek esetében, a bányászoknak ez a „melléküzem” érthetően még súlyosabb gondok elé nézett. És látszólag jogosak voltak a bevezetőben említett kérdések.

Most? Ezekben a téli hónapokban — még ha az idő-

járás naponként csapong is a tavasz és ősz között — a hidasi és a nagymányoki üzem is annyit termelhet, amennyit csak tud. A megrendelők — elsősorban a TÚZEP — minden mennyiséget átvesznek. A hidegebb hetekben szinte szünet nélkül csengett a két üzemvezető telefonja: kisebb üzemek, tsz-ek, távoli TÚZEP telepek kérték a brikettet; bármilyen feltételek mellett, csak szállítsanak, vagy a szállítási gondját is átvállalják, teherautókat küldenek.

A Hidasi Brikettgyárban

széles és nyugalom fogadja a látogatót. Persze csakhamar derül, hogy csak annak okán ez, aki egy régebben látott, korszerűtlenebb üzemben szerzett benyomással apjánál itéli meg az itteni állapotokat. És az első megfigyelések után majd még továbbiak is következnek.

Takács István üzemvezető — aki röviddel érkezésük után a gyár valamelyik szegéből kerül elő, utcalakón hában, mintha csak otthonról jönne — érthetően először a termelésről beszélget. Izes salgótarján akcentussal mondja el, hogy januárban mintegy ezer tonnánál túlteljesítették a tervüket. Most naponta 872 tonna brikettet kellene termelniük, az átlag még 20 tonnányi pluszt is „hoznak”.

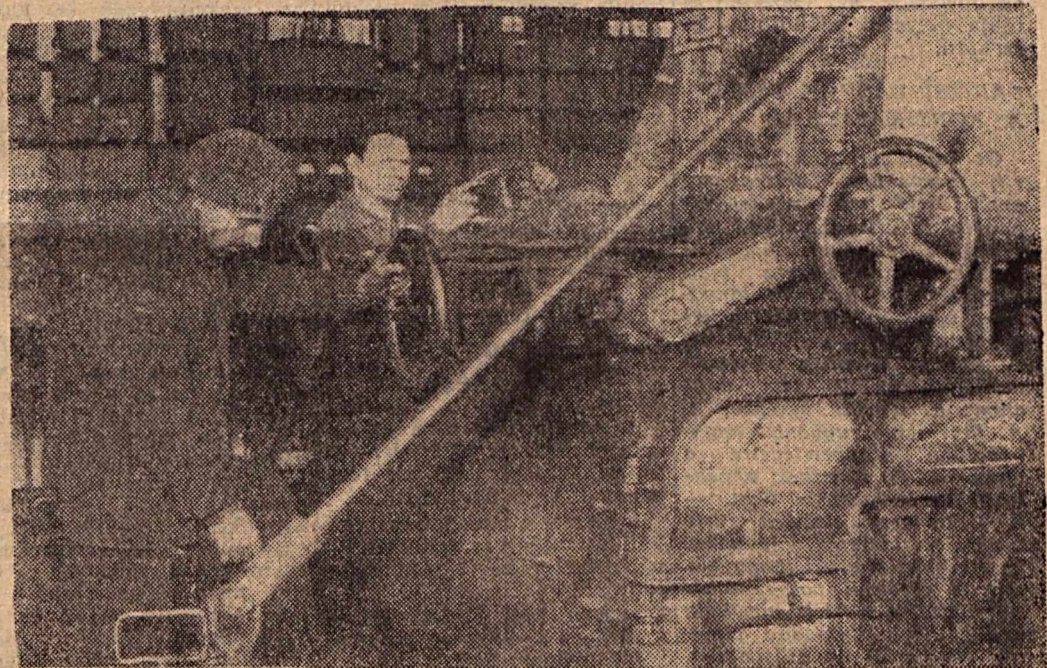
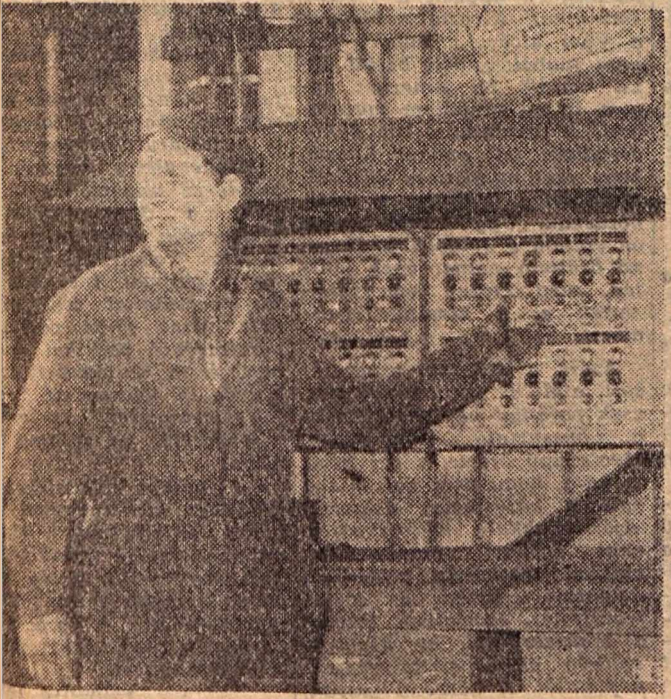
— Most ugye február nyolcadika van és eddig 119 ton-

nával többet termeltünk, mint az esedékes tervünk — aztán magyarázatba kezd, hogy két okból is szükséges rendszeresen túlteljesíteniük a napi előirányzatot. Egyrészt: minden hétfőn délelőtt karbantartás folyik és áll a termelés az üzemben, s ennek az egy műszaknak a tervét előre le kell dolgozniuk. Másrészt: közeledik április elseje, amikor ők is átállnak a rövidített munkaidőre, s mivel a feladataik változatlanok maradnak,

nem árt jó előre felkészülniük.

A témák most már egymásba kapcsolódnak.

A rövidített munkaidő itt is munkarend változással jár, természetesen. A dolgozók minden második héten egy-

gy a tonnánkénti árbevétel 545.60 forint lesz.

Takács elvtárs ezután üzem látogatásra hív bennünket. A tiszta, rendezett üzemudvaron — csak úgy kívülről — megmutatja az üzem saját erőművét, amelyet pillanatnyilag csak gőztermelésre használnak s ebből kapacitását is csupán harmadrészen hasznosítják. Persze, ehhez tudni kell, hogy tulajdonképpen két brikettgyár van ezen a területen. A régi — immár három esztendeje nem működő — üzem a hidasi lignitbánya termelésére épült és kötőanyag nélkül állított elő a brikettet. Ehhez építették az erőművet, amelyet most az új, sokkal modernebb és mint látni fogjuk, nagymértékben automatizált üzemhez kapcsolnak. Ennek viszont

jóval kisebb a gőzigénye.

Az üzemvezetőnek érdekes elképzelései vannak ezzel az erőművel kapcsolatban. Ha az amortizációja mindenképp terheli az önköltséget, ezt ellensúlyozni lehetne olyképpen, hogy a gőztermelés mellett — mintegy mellékesen — villamos energiát is termelnének. Így az üzem energiaszükségletét mintegy 60 százalékban saját maguk megtermelnék. S ha azt vesszük, hogy az energiaköltség havonta 300

a másik oldalon kiömlő készterméket, ha nem tapasztalnánk, hogy a rendkívüli tisztaság ellenére is leheletnyi finom szénpor borítja a padlót és a berendezéseket, a hatalmas üveg épületet akár konzervgyárnak, vagy más élelmiszeripari üzemnek is képzelhetnénk.

Takács elvtárs felhívja a figyelmünket, számoljuk meg,

hány ember dolgozik a gyárban.

Nos, könnyen megszámláltuk. A közvetlen gyártásnál egy présekezelőt, egy kapcsolótábla-kezelőt és két másik embert találtunk, akik közvetlenül a gépekre felügyeltek. A szén-szállításnál találkoztunk továbbá négy és a szárítónál három emberrel.

— Ez persze nem a teljes létszám — mondja az üzemvezető. Néhányan influenzában szenvednek. Műszakonként átlag 13 emberrel dolgozunk.

A végeredmény tehát: műszakonként tizenhárom ember, plusz az üzem műszaki-gazdasági és mozgalmi vezetői nagy szorgalommal, munkaszeretettel és jó értelemben vett gazdasági szemlélettel naponta csaknem 700 tonna kiváló minőségű brikettet termelnek. Végül is ez biztosítja a brikettgyártás értelmét és jövőjét.

egy önhibáján kívül. Kerekes elvtárs legalább is elsősorban annak tulajdonítja a lemaradást, hogy a Pécsről szállított iszapszén a hideg időszakban befagyott a vagonokba. A rakodóberendezéseket nem tudták eredményesen használni és a létszámlény mellett is emberi erőt kellett a vagonkirakásoknál igénybe venni. És volt olyan időszak, amikor egyszere 35 vagon szén és több vagonnyi bitumen állt kirakatlanul a vágányokon.

Ez a nehézség, továbbá a szénellátásban történt zavarok még látogatásunk idején is hátráltatták a munkát. A február 8-ig esedékes 4896 tonna brikettel szemben az üzem 4760 tonnát termelt. Ennek ellenére az üzem vezetője optimistán nyilatkozott:

— Februárban szeretnénk teljesíteni januári adósságunkat, tehát körülbelül ezer tonnával többet akarunk termelni a tervezettnél. Márciusban újabb ezer tonna pluszszal készülnék fel az április elsajén esedékes munkarend-változásra.

Ennek az optimizmusnak az alapját adja meg, hogy értékesítési osztály tervén kívül még ebben a hónapban 500 tonna fekete szenet szállít az üzemnek, amellyel — megfelelő keverés esetén — a szárítást hatékonyabban lehetik.

Berkics János Császár Zoltán

Bányász

Ifjúság

A KISZ TRÖSZTBIZOTTSÁGÁNAK TÁJÉKOZTATÓJA

„Szerették a népet és meghaltak...”

A magyar forradalmi ifjúsági mozgalom nagy halottai

Csertetői emléktúra

Az idén a KMP és a KIMSZ alakulásának 50. évfordulójára egyben közösen szervezzük a pártbizottsággal, szakszervezeti bizottsággal „Steinmetz Miklós kapitány” munkásör zászlóalj parancsosságával, a Petőfi Sándor tanyai fiataljaival, valamint hazánkban ideiglenesen álnévtelű szovjet alakulattal a hivjet hadsereg napját és a csertetői emléktúrát.

Február 23-án délelőtt néma koszorúzásra kerül sor a hoszvetényi, a Vasas I. és Vasas II. temetőben, az 1937. február 24-én hősi halált halt bánsz mártírok sírjainál. Korút helyeznek le a Mecse-Szénbányák delegációjára, Vasas I. és Vasas II., a hoszvetényi területi párt- és tőrszervezetek, Petőfi-akna Szabolcs-bánya politikai, gazdasági vezetői, valamint az örszervezetek.

Után részt vesz delegáció a szovjet hadsereg napalkalmából rendezett ünnéségen, az egyik, közelben álnévtelű szovjet alakulat. A delegáció vezetője át a mecseki bányászok bal, elvtársi üdvözlését és ndekét az alakulat katonái-

ste a pécsbányai KISZ-csvezetőség gondozásában csertetői emlékműnél fello- az őrtűz, a csendőrsortűz rtrjainak füstjeletére.

Február 24-én kerül sor az nár hagyományos csertetői léktúrára. Reggel nyolc kor megemlékezésre, majd követően koszorúzásra ke- sor. Ezután a 26 csapat 104 senyője, valamint az el- őrző állományok döntőkei zére eligazítást tartunk, jd levonulunk a szabolcs- si művelődési házba, ahon- sorsolás útján eldöntött rendben lesznek indítva a patok. Egy csapat négy fő- áll: üzemi KISZ-es, mun- dör, magyar katona és szov- katona.

túra az alábbi útvonalon lebonyolítva: Szabolcsfal- mérhegy, Budai várn, 6-os tvonal, Vasas I., Vasas II. őzben a csapatok elméleti gyakorlati feladatokat ol- nak meg. (Szennyezett terep üzdése, gránát dobás stb.).

Eseménynaptár

Február 23: A szovjet hadsereg ja. Ötven esztendeje alakult t a szovjet hadsereg és a hadi- jereszet.

Február 24: 51 éve, a Thomen- ában (ma Petőfi-akna) éhség- ájkot folytató 265 bányász hoz- rtozó és más üzemek dolgo- elindultak a pécsi bányagaz- ságra, azt követve, hogy az gátóság folytasson tárgyaló- a sztrájkolókkal. A tömeget necekszabolcsi temetőnél a ndórjárőr megállásra szólította A csendőrszék a tömegbe lö- A sortűz következtében há- bányász — Feltig Imre, He- is Mihály és Keller János — halt, több asszony és férfi sebesült.

Február 25: Csehszlovákia dol- ólnak történelmi jelentőségű telme a reakció felett, a ham átvételének napja, a népi okrácia megteremtése (20 éve). szenténdeje halt meg Landler 5, a magyar munkásmozgalom mekkedő alakja. Február 28: Finn népi ünnep, a evela napja.

Az elméleti kérdések súllyal a magyar munkásmozgalom, a KMP és a KIMSZ, valamint a pécsi és komló bányász munkásmozgalommal és a szovjet hadsereggel kapcsolatosak. A katonák és munkás- örök, kiképzési ágaknak meg- felelő elméleti feladatokat ol- danak meg.

A verseny utolsó állomása Vasas II., Petőfi Sándor Mű- velődési Ház. Itt kerül sor a versenyben részt vevő csapa- tok értékelésére, a helyezé- sek eldöntésére. A beérkezés sorrendjében a csapatok a Vasas II. MHSZ-szervezet lő- terén lövészetet hajtanak végre.

1964. áprilisában hazánk fel- szabadulásának évfordulóján a vasasi művelődési ház falán, a kommunista párt helyi szer- vezete megalakulásának emlé- két állító emléktáblát helyez- tek el. Délután 14 órakor itt kerül sor az ünnepélyes ered- ményhirdetésre.

Az eredményhirdetés után kerül sor az emléktábla meg- koszorúzására. Koszorút he- lyez el a túrán első helyezést elért csapat, a szovjet katonai alakulat, a Petőfi Sándor lak- tanya, a „Steinmetz Miklós kapitány” munkásör zászlóalj, Petőfi-akna politikai, gazdasági vezetői, valamint Vasas II. területi, állami, társadalmi, politikai szervei és az úttörő- csapat.

Az emléktúra, s az ehhez kötődő jubileumok alkalmából a vasasi Petőfi Sándor Műve- lődési Házban kiállítás nyil- tunk az MSZBT-vel közösen, a szovjet hadsereggel, illetve a baranyai munkásmozgalom bányászvonatkozású eseményei vel kapcsolatban. Az emlék- túra ideje alatt ugyanitt kis- játék- és dokumentumfilmeket vetítünk.

Végezetül felhívjuk a gép- járművezetők figyelmét, hogy 24-én délelőtt az említett út- vonalon óvatosan vezessék jár műveiket, hogy a résztvevő csapatok tagjainak testi épsé- gét ne veszélyeztessék. Ugyan- csak felhívjuk a versenyzők figyelmét, hogy az úttesten a KRESZ által előírt menetirány szerinti baloldalon haladjanak.

K. N. Gy.

Kedves Elvtárs!

Ha áttekinted ezt az összeállítást, egyszerű lányok és fiúk arcképével találkozol. Olyan fiatalokkal, akik az első pil- lanatban semmi különösét nem találsz, bár hősök ők vala- mennyien.

Ifjúkommunista mártírok...

Ha nem gyilkolták volna meg őket, ma apáinkkal lenné- nek egyidősök. Abban a korszakban éltek, amikor népünk a földesurak, a gyárosok és a bankárok igáját nyögte. Horthy- fasizmus rabságában szenvedett. Abban a korban amikor a dolgozó nép legjobbjai, a kommunisták hősi elszántsággal ha-

BRAUN ÉVA

1917-ben született. Kora ifjú- ságától kezdve részt vett a baloldali diákmozgalomban. 1939-ben tagja lett az Orszá- gos Ifjúsági Bizottságnak. Két- szer is letartóztatták. Bátor- sága, elvtársiassága miatt mé- lyen szívükbe zárták fogoly- társai. Szabadulása után újra bekapcsolódott az ifjúsági mozgalomba, s az illegális sajtó röpirat rajta keresztül került rendeltetési helyére. 1945. január 1-én újra letar- tóztatták és Budán a várban január 26-án kegyetlen kínzá- sok után kivégezték.

GEISLER ETA:

1913-ban született. Tizenöt éves korában tagja lett a KIMSZ-nek. Többször letar- tóztatták. Börtönbe került, ahol súlyos tüdőbajt kapott. Halálos betegen került ki a börtönből, a kórházi kezelés sem mentette meg az életnek. Kórházi ápolása alatt is pénzt gyűjtött, hogy a börtönben lé- vő elvtársakon, hozzátartozói- kon segítsen. 1931 kora tava- szán, alig tizennyolc esztendő- s korában meghalt.

KILIÁN GYÖRGY

1907-ben született Kispesten. Tizennyolc éves korában be- lépett a Vasas-ifjú csoportjá- ba. Két évvel később tagja, majd titkára a KIMSZ Buda- pest Északi-kerület Bizottsá- gának. Részt vett a KIMSZ II. kongresszusán, a Központi Bizottság titkára lett. Több- ször letartóztatták és éveket ült börtönben 1939-ben Moszk- vába ment, s a második vilá- gháború idején a szovjet hadsereg soraiban harcolt. 1943 júliusában a partizánok-

KREUTZ RÓBERT

hoz kérte magát. Lengyelor- szágban a magyar határ kö- zelében éjtőernyővel ereszke- dett földre. Elvtársai akkor látták utoljára amikor a gép- ből kiugrott.

KULICH GYULA

1923. január 3-án született Bu- dapestben. Tanoncideje alatt, tizennyolc éves korában kap- csolódott be a Vasas Szakszer- vezet ifjúsági csoportjának munkájába. Ezzel egyidőben tagja lett a Vasas Sportklub tornaszakosztályának is. A mozgalomban nőtt és erősö- dött öntudatos, harcos mun- kássá. Amikor a párt harcba hívta a fiatalokat, tagja lett egy illegális ifjúsági fegyve- res csoportnak. Igen sok fegy- vert és löszert zsákmányolt, nyilas és német katonáktól. Több alkalommal fegyveres harcot vívott ellenük. 1944 őszén egy akció során elfogták és a vezérkari főnökség kül- lönbírósa halálra ítélte. 1944. december 24-én Sopronkőhi- dán kivégezték.

dat üzentek a tökének, az elnyomásnak, és kínzókamrák, de- tektívuszobák gumibotok, a legrettegetesebb kínzások sem tud- ták megtörni őket. Sokan közülük meghaltak a jobb, embé- ribb életért, a szabadságért, a jövő szocialista Magyarorszá- gáért.

Akiket itt megismeresz: Braun Éva, Geisler Eta, Kilián György, Kreutz Róbert, Kulich Gyula, Lécai János, Löwy Sándor, Pataki István, Ságvári Endre — a legbátrabbak közé tartoztak.

Kommunisták voltak, ifjúkommunisták. Életük utolsó pil- lanatáig, mártírhalálukig kitartottak a párti és a nép igazsága mellett.

Tanuljunk tőlük — őrizzük meg emléktüket!

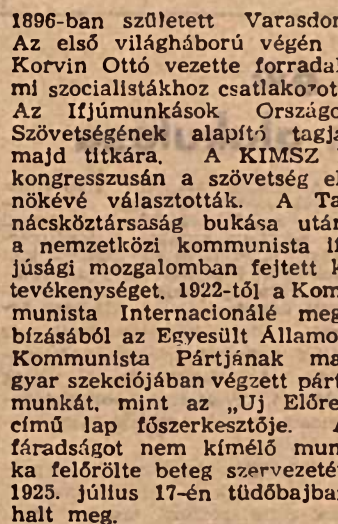
LÉCAI JÁNOS

koncentrációs táborba hurcol- ták. Itt végzett vele a fasiz- mus.

PATAKI ISTVÁN

1914-ben született Budapesten. A Vasas Ifjúmunkások egyik vezetőjeként dolgozott a moz- galomban. Az illegális Kom- munista Ifjúsági Szövetség ve- zetőisége őt bízta meg azzal, hogy a vasasoknál a földalatti mozgalmat és a fegyveres el- lenállást megszervezze. 1944. őszén letartóztatták. Kegyet- lenül megkínnozták, de töretlen maradt. 1944. december 24-én a nyilasok a sopronkőhidai fegyverházban kivégezték.

SÁGVÁRI ENDRÉ

1913-ban született Budapesten. Egyetemi tanulmányainak be- fejezése után került az ifjú- munkás-mozgalom soraiba. Rövidesen egyik vezetője az Országos Ifjúsági Bizottság- nak. Elkor már tagja a Kom- munisták Magyarországi Párt- jának. Százakat nevelt. Tűntetésekre, tömegakciókra moz- gósította az ifjúmunkásokat. 1937-ben mint az OIB VII. ker-ületi csoportjának vezetője dolgozott. Vezetésével verték le 1937-ben a nyilasok Tompa utcai nagygyűlését. 1940-tól 1942-ig az OIB titkára, a ná- sodik világháború alatt a né- met fasizmus elleni nemzeti szabadságharc egyik kiváló szervezője. 1944 július 27-én egy illegális találkozáson csen- dőrnvamosok törtek rá nem adta meg magát, tűzharcban esett el.

LÖWY SÁNDOR

1906-ban született Mádán. Szlovákiában kapcsolódott be a Kommunista Ifjúsági Szö-

MECSEKI Bányász

A MECSEKI SZÉNANYASZATI DOLGOZÓK HETILAPJA

VI. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM

ÁRA: 40 FILLÉR

1968. FEBRUÁR 27.

A városközpont és a bányászpark építése Komlón

Csütörtökön délután a komlói városi tanácson megbeszélést tartottak a városközpont rendezése, a Szilvába vezető feljáró és a leendő bányászpark ügyében. Ez alkalommal a beruházásban hivatalosan a résztvevő szervek képviselőin kívül meghívták a Mecseki Szénbányák komlói üzemeinek vezetőit és a szilvási lakótelep tanácstagjait.

Mindezt az tette szükségessé, hogy az említett három téma tulajdonképpen egy komplex feladatként jelentkezik; a központi esztétikai rendezése elválaszthatatlan a Lenin ter feletti — jelenleg igen elhanyagolt — domboldalon létesítendő parktól és az azt átszelő feljárótól.

A megbeszélés bevezetőjeként Gallusz József vb-elnök ismertette azokat a terveket és elképzeléseket, amelyeket az év elején a tanács végrehajtó bizottsága meghatározott. Résztelt a városfejlesztés várható arányait és azokat a szempontokat, amelyek egyebek között az egyes területek beépítését meghatározzák. Beszélt továbbá a város iparszerkezetének átalakításáról és azokról a körülményekről, amelyek ezt sürgetik. Elmondotta, hogy a vb napirendre tűzte a város kulturális életének javítását, fejlesztését, amelyre egyebek között azért is szükség van, mert a Mecseki Szénbányák üzemeiben a munkarend, illetve munkaidő módosítása megnöveli a lakosság jelentős részének szabad idejét. Végül azokat a szempontokat ismertette, amelyek alapján előtérbe helyezték Komlón a szolgáltató tevékenység bővítését.

Ez után — rátérve a megbeszélés fő témájára — Martini József, a tanács tervosztályának vezetője ismertette a soron következő feladatokát. Elmondotta, hogy a Szilvába vezető mintegy 300 méter hosszú lépcsős feljáró tulajdonképpen a bányászpark gerincét képezi majd, s a bányászpark építésének első ütemeként fogható fel.

A feljáró építéséhez a tanács 900 ezer forintot tud biztosítani, amelyből körülbelül 115 ezret költenének a közvilágítás építésére, szerelésére. Ez az összeg elegendő arra, hogy a kivitelező — a Mecseki Aknamélyítő Körzet — a földmunkák kivételével a létesítményt elkészítse. A földmunkákhoz viszont feltétlenül igénybe kell venni a lakosság — s elsősorban a bányász szocialista brigádok — társadalmi munkáját.

Ezt a vállalkozást újszerűen teszik bizonyos körülmények. Mivel a talajmechanikai adottságok igen kedvezőtlenek, igen szoros összhangot kell teremteni a földmunkák és az azt követő munkafolyamatok között. Tehát a társadalmi munkát nem lehet kampányszerűen szervezni, hanem megfelelő ütemességet kell biztosítani. E célból a területet felosztják vállalatunk hat komlói üzeme között, s minden üzemben kijelölnek egy-egy felelős személyt, aki a kapcsolatot tartja az építkezést irányító szervek, illetve a társadalmi munkát vállaló szocialista brigádok között. A munkát előreláthatólag már márciusban elkezdik.

Ezzel egyidőben máris hozzáláthatnának a leendő park sétatanyáinak kialakításához. Itt jelentősebb földmunkáról szó, mivel a sétatanyákat

függőteraszokon akarják kialakítani, s a tanács e célra csupán 200 ezer forint körüli összeget tud biztosítani.

A park építésének harmadik üteme a tervek szerint áthúzódik a jövő esztendőre. Ebben a szakaszban egyebek között sportlétesítményeket alakítanak ki a Szilvába vezető úton túli sík területen és részben rendeznek a dombol-

dalt a Berek-völgy felőli oldalon.

Az üzemek megjelent képviselői és a tanács tagok egyöntetűen vállalták a társadalmi munka szervezését, s Gallusz elvtárs végezetül elmondta, hogy a városi tanács a társadalmi munkások megbecsülésében az eddigi formák mellett új módszerek kialakítására is törekszik.

A legjobb bányakerület Béta-akna

Némi késséssel a napokban értékelték a Mecseki Szénbányák igazgatóságán a vállalat üzemei között folyó verseny 1967. második félévi eredményeit. A termelési, gazdaságossági, balesetelhárítási és egyéb mutatók alapján a legjobb bányakerület címet Béta-aknának ítélték. Ezzel a komlói üzem — amely már több ízben nyerte meg a versenyt és egy vándorzászló örökös tulajdonosa is — elhódította a vándorzászlót az első félévi győztes Pécsbányától. Az igazgatóság emellett 35 600 forint pénzdíjban is részesítette az üzemet.

A szénelőkészítő üzemek, illetve a karbantartó üzemek között folyó versenyben ugyancsak a komlói Szénelőkészítő Mű, és a Karbantartó Üzem lett a győztes. Ezzel mindkét üzem megtartotta a már előzőleg is megnyert vándorzászlót, s az előbbi 15 600, az utóbbi 10 400 forint jutalomban részesült. Ugyanennyi jutalmat kapott a Hidasí Brikettgyár, amely a nagymányoki üzem ellenében nyerte meg a versenyt.

Ezzel együtt értékelték azt a versenyt is, amely Zobák-akna kezdeményezésére a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50 éves jubileuma tiszteletére indult. Ennek győztese a szászvári bányüzemünk.

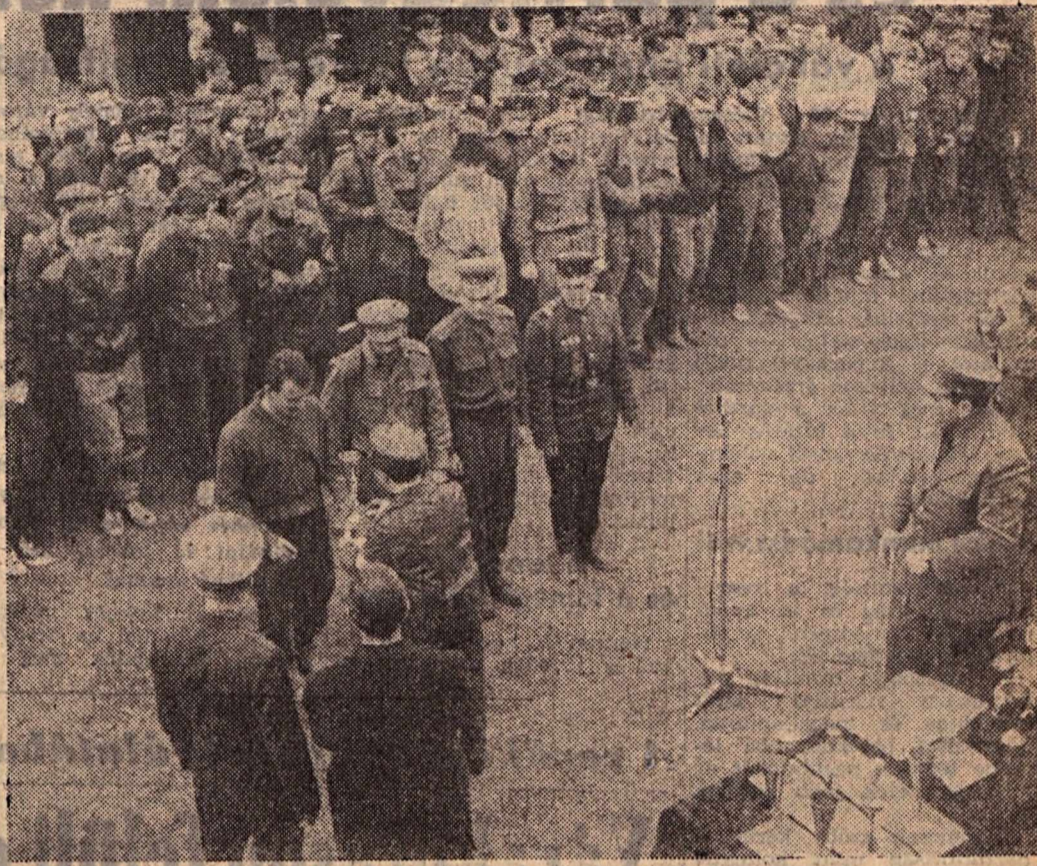
Új törpevízművek épülnek a megyében

A Komlói Víz- és Csatorna Művek pillanatnyilag az egyetlen vállalat Baranyában, amely törpevízművek kivitelezésével foglalkozik. A szerdán tartott tervmegbeszélés alapján Morber János igazgató elmondotta, hogy jelenleg hat község vízellátásán dolgoznak. Tavaly kezdtek a törpevízművek építését Mágocson, Felsőszentmártonban, Sombereken, Bükkösdön és Abaligetén. Ezek közül a két utóbbi községben előreláthatólag május elején, a többi esetben az év végéig fejezik be a munkát. A hatodik község, amely az idén vizet kap, Zengővárkony lesz, ahonnan egy forrás vizét vezetik a pécsváradí vízmű hálózatába, s a csővezetékre a községben közkutakat szerelnek.

Igen megnövekedett az igény újabb vízművek építésére is. Az idén ismét hat községben kezdenek munkához, noha ennél több megrendelés érkezett. A „szerencsés” községek közé tartozik Mecsek-nádasd, Hidas, Vajszló, Szentlászló, Molvány és Felsőmindszent. Most latolgatják annak a lehetőségét, hogy a további igények kielégítésére más vállalatokat is bevonnak a tevékenységbe.

Sikondán felépítenek egy 50 köbméteres víztárolót és befejezik a fürdőhely szennyvíz-csatornázását, továbbá Szigetváron és Mohácson egy-egy víztornyot építenek, s a Dunaparti városban két új fűtő kútát is bekapcsolnak a víz-hálózatba.

Nagyszabású harci emléktúra Csertetőn

Klepach Ottmár átnyújtja a jutalmat az első helyezést elért vasasi csapatnak

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Mecseki Szénbányák Bizottsága — a múlt évhez hasonlóan — most is megrendezte a cseretői harci emléktúrát. A nagyszabású eseményre február 24-én, reggel háromnegyed 9-kor került sor a cseretői emlékműnél. A mintegy

300 résztvevő előtt Klepach Ottmár a KISZ-bizottság titkárhelyettese mondott beszédet, méltatva az évforduló jelentőségét. Az ünnepségen jelen volt a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet katonaj alakulat részéről Vlagyimir Agyelka hadnagy, Komszornol-titkár, Horánszki

Mátyás, a közeli laktanya századparancsnoka, Móricz István, a pécsi katonaj helyőrség KISZ-titkára, valamint Dóri István elvtárs, a Mecseki Szénbányák Steinmetz Miklós munkásör zászlóaljának helyettes parancsnoka.

Az ünnepi beszéd elhangzása után a résztvevő küldöttségek megkoszorúzták az emlékművet, majd a harci emléktúra csapatai átvonultak a szabolicsfaluj kultúrházba, ahonnan ötperces időközönként vágtak neki a 12,1 kilométeres távnak. A csapatok négy főből álltak: kiszes fiatal munkásör, szovjet és magyar katonaj alkotott egy-egy csapatot. A táv során több akadállyal kellett megbírkózni. Fehérhegy közelében gázálarcot húztak, a budai vámmal gyakorló gránátot dobáltak célba, majd a 6-os műút mellett kötélmászásra került sor. A cél a vasasi művelődési ház volt. Itt még lögyakorlatot hajtottak végre a csapatok.

Az eredményhirdetésre a művelődési ház udvarán került sor az emléktábla előtt. A megjelenteket — köztük Bogár József elvtársat, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának vezető titkárát — Czukor János szb-titkár üdvözölte, majd Klepach Ottmár értékelt a versenyt.

A legjobb időeredményt és az első helyet a vasasi 21-es számmal induló csapat szerezte meg. A csapat két polgári tagja hathónapos szovjetunióbeli utat, a két katonaj ezzel egyenértékű személyi ajándékot kapott a díszes vándorserleget kívül. Egy másik, 6-os számmal induló vasasi csapat a második, míg a Villamos Üzem I-es csapata a harmadik helyet szerezte meg.

A jutalmak átadása után a vállalat pártbizottsága, szakszervezeti bizottsága és KISZ-bizottsága, a munkásörség, a szovjet és magyar katonaj alakulat, a veteránok és az úttörők képviselői megkoszorúzták az emlékművet. A díjkiosztó ünnepség az Internacionálé hangjaival ért véget.

Képcsarnoki bemutató

Új összeállítással, modern festményekkel, iparművészeti alkotásokkal rendezték be Komlón a Képcsarnok Vállalat Kossuth Lajos utcai bemutató termét. Az érdeklődők kedden és csütörtökön 10-17 óráig, szombaton 9-2 óráig tekinthetik meg a tárlatot.

Jó hat kilométeres futás után bizony nem volt könnyű a kötélmászás, de a határtalan lelkesedés ezen az akadályon is átszegték a résztvevőket.

„Érdemes volt dolgozni”

Nem nehéz olyan munkasemberről portrérajzolni, aki negyedszázad esztendő dolgozott a bányában, s aki nemrég kezdte el jól megérdemelt nyugdíjas éveit. Az 35 éves Varga István családja körében, lakárosan berendezett, ragyogóan tiszta otthonában fogadott. Csakhamar feloldott és filmkockaszerűen pergett vissza az eseményeket.

— Tizenkét éves koromban már inas voltam. 1928-ban szabadultam és 1942-ig asztalos segédként dolgoztam. A banya azonban már akkor is jobban fizetett, ezért jelentkeztem Tokodaltáron. Negy-

venhétben szereztem meg a vajúr szakmunkás bizonyítványt. Aztán Béta-akna indulásakor, Komlóra vettem a sors. Innen mentem most nyugdíjba.

Ezek a legfontosabb állomások. Persze a két és fél évtized nem is volt könnyű. A háborús évek, a szénbánya hőskora, az új bányászok nevelése, az új technológia alkalmazása, a brigádmozgalmak szervezése — mind megannyi nagy erőpróbat jelentett. S hogy Varga István mindenkor megfelelt a várakozásnak, azt a speciális munkahelyeken hivatalsszerűen betöltött tisztsége is bizonyítja. Rátermettséget fémjelzi, hogy dolgozott mint felláró, fejlesi vajúr és oktató. Minderről így vall:

— Nem bántam meg, hogy annak idején szakmát cseréltem. Különösen örülök, hogy Bétára kerültem. Igaz, más üzemnél is megbecsültek, de itt még inkább! Nem annyira a kitüntetésekre gondolok, hanem az utolsó esztendőkre, amikor már betegségem után

nem bírtam annyira az iramot. Gungl és Ropoll elvtárs messzemenően gondoskodott rólam, olyan csapatra tettem, ahol keresni is tudtam. Ezért hálával és köszönettel tartozom a szocialista brigádoknak is.

Önkéntelenül adódik a kérdés: — Mennyi a nyugdíja? — Kereken számolva 2100 Ft. Igazán elegendőt vagyok. A munkában elfaradt bányász más szempontból is elérté életcélt. A mindig besorozással élő feleségével öt gyereket nevelt, s ma már csak az I. éves iparitanuló Erzsí van otthon. Egyik fia, Jóska szintén Bétán dolgozik egy jövevű felláró brigádban. István villanszerelő. Anna bányászfeleség és Rozália is bányászhoz ment feleségül, férje technikus Zobák-aknán.

Varga néni meghatóan beszélt az együtt eltöltött évekről. — Férjem megbecsült, belátó, igazságos ember. Szívesen dolgoztam, mert látta értelmét.

— Nagyon lényeges az, kérem, ha az ember látja, hogy miért fáradozik. Enélkül nem végezhettem volna teljes értékű munkát.

Válóban így van. Sok összetevője van a kiegyensúlyozásnak. Egyebek között a család és a munka szeretete. Varga István is részes volt ebben. Jutalmak, jelvények, oklevelek, miniszteri és kormányi kitüntetések díszlik vitrinét, ahol első helyen található a Bányászati Munkaszázló és a Magyar Népköztársasági Érdemérem arany fokozata.

— A megbecsülés jutott kifejezésre abban a szép ünnepségen is, amelyet az üzemben, a leszálló bányászok előtt számomra rendeztek a búcsúztatás alkalmával. Meleg szavakkal méltattak, s a brigád, a körlet, az üzemvezetőség ajándékkal kedveskedett. Még egyszer csak azt mondhatom: érdemes volt dolgozni.

Várhelyi Imre

TÁJÉKOZTATÓ

I. ÉVFOLYAM

S Z Á M

A MECSEKI SZÉNÁNYÁK IGAZGATÓSÁGA MŰSZAKI-GAZDASÁGI-SZERVEZÉSI TÁJÉKOZTATÓJA

Szénértékesítési lehetőségeink 1968. évben

Mint ismeretes, vállalatunk 1968. évben 4 150 000 tonna szén kitermelését tervezi. A Szénértékesítési Osztály által végzett felmérések, a megkötött kapacitásleltései szerződéses, majd az ezt követő szállítási szerződés-kötés az mutatják, hogy a termelési tervben szereplő termékmennyiség realizálható, termelésünk tehát társadalmi szükségletet elégít ki és arra népgazdaságunk igényt tart. Elősegíti ezt az a körülmény is, hogy brikettgyártásunkban továbbfeldolgozásra kerül termékeinknek az a hányada, melynek értékesítése — szennyezőanyagát vagy egyéb adottságánál fogva — közvetlenül nem lehetséges, sőt ezen túlmenően az iszapkészletnek mintegy 30 000 tonnával történő csökkentését is lehetővé teszi a brikettgyártás 420 000 tonnás tervszáma.

Az új minőségi és új formátumú mecseki brikett ez évtől jelent meg a kereskedelemben, de a háztartási fogyasztás számára alkalmas, háztartási tüzelőberendezések igényeihez alkalmazkodó egyéb kiváló minőségű termékeink: a mosott kocka-darabos szén és a mosott diószén előállítását is viszonylag új tevékenység vállalatunknál, melyet a Pécsújhegyi Üzemnél létrehozott nehézsúszpenciós durvamosónak 1967. III. negyedévében történt üzembehelyezése tett lehetővé. Ennek érdekében, hogy ezekből a termékekből minél többet nyújthassunk a lakosságnak, a fuvarköltséget és a kétszeri előkészítés miatt jelentkező többletköltséget is vállalva, jelenleg Komlóról is szállítunk át szenet az újhegyi durvamosóba, de már a megvalósulás stádiumába lépett a komlói durvamosó is, melyet 1969. évben, terveink szerint a II. negyedévében üzembe fogunk helyezni. Ezt követően a brikettgyártásunk adható termékeink mennyisége és választéka számottevően fog növekedni, egyidejűleg a jobb minőség felé is eltolódik.

Jelenlegi értékesítési strukturánkat illetően ismeretünk néhány tájékoztató adatot, amelyek az egyes fogyasztói csoportoknak ártermelésünkben történő részesedését jellemzik súly-, hőmennyiség és árbevétel megoszlás alapján.

Fogyasztó csoport	Részesedése vállalatunk ártermeléséből		
	súlymennyiség	hőmennyiség	árbevétel
	%-ában		
Villamosenergiaipar	38,6	24,0	12,0
Belkereskedelem	16,4	19,0	20,3
MÁV	14,2	19,3	23,4
Dunai Vasmű	18,9	27,0	35,2
Egyéb fogyasztók	11,9	10,7	9,2
Ártermelés összesen	100,0	100,0	100,0

Ezek az arányok jelenlegi értékesítési lehetőségeinket fejezik ki, olyan kapcsolatokat tehát, amelyek a jelenlegi fogyasztói igények és a jelenlegi szénelőkészítési technológiánk által előállítható termékösszetétel összehangolása révén jöhetnek létre. Vállalatunk vezetősége különös figyelemmel tanulmányozza a velünk szemben megnyilvánuló jövőbeni igényeket formáló irányzatokat és ezekkel összhangban koncentrálni a beruházási tevékenységének jelentős részét előkészítőműveink olyan rekonstrukciójára, mely a következő időszakokban is lehetővé teszi a termékösszetétel szükséges módosítását a kölcsönös előnyökön nyugvó értékesítési kapcsolatokat, ennek folytán pedig hosszú távra is megerősített vállalatunk eredményes gazdálkodásának feltételeit.

Kubó Sándor
szénértékesítési osztályvezető

Az új 3/3-os munkarend alapvető műszaki-gazdasági összefüggései és Béta-bányaüzem tapasztalatai

Tiszai László okleveles bányamérnök

Az új 3/3-os munkarend bevezetésének vitája még ma is aktuális mondható. Az ezzel kapcsolatos kísérletek bővültek és egyre nagyobb azok száma, akik az új munkarend előnyeit és hátrányait megismerni szeretnék. Ha tudjuk azt az elvet, hogy a munkarend megválasztásakor a munkások életkörülményeire kell figyelni, az az állással járó terhelés csökkentése érdekében legyen szabad az új munkarend bevezetésétől visszahátrálni, ha az új munkarend bevezetése az egészségügyi szempontok figyelembevételével nem lehetségesnek látszik, illetve a munkások körében viták merülnek fel.

Mint ismeretes, az új munkarend bevezetésének elsődleges célja: a dolgozók szabadidejének növelése mellett, kitolni az új munkarend gazdasági előnyöket.

A munkarend megválasztásának tartalmát a fentebb említett ellentmondások látja, de a munkarend megválasztás különböző ellenes tényezőinek gondos megfontolása, valamint az eddig tapasztaltak, gyakorlati tapasztalatok, a munkarend megválasztásának bizonyítják.

Az új munkarend általános bevezetésének érdekességét az a célkitűzés szemlélteti, hogy arányosan és együtt szemlélni, hogy elkerüljük az alhumanitás vádját, mint a túlzott műszaki-gazdasági eredmények elvárásait.

Az új munkarend bevezetésénél az alábbi két szempontot javasoljuk elemléni: a dolgozók szabadidejének növelését, a műszaki-gazdasági munkarend megválasztását.

1. A DOLGOZÓK SZABADIDEJÉNEK NÖVEKEDÉSE

Ezen szempont kiemelése azért válik szükségessé, mert sokan az új munkarendnek csak gazdasági vonatkozásait mérlegelik és úgy vélekednek, hogy a 6 napos munkahét — mint 4/4-es folyamatos üzemenet — eleve kedvezőbb lehetőséget biztosít a műszaki-gazdasági mutatók fejlődésének, tehát a munkarendváltás önmagában gazdasági eredményt nem hozhat. Ezen érvelésnek csak egyoldalúságát vitatjuk, sőt állítjuk, hogy a 7 napos munkahét műszaki-gazdasági szempontból még tovább kedvezőbb lehetőségeket biztosítana.

Az 5 napos munkahét bevezetése világértelen. Egy modern társadalomban a dolgozók életviszonyait a szabadidő mennyisége is jellemzi. A szabadidő növelése, hasonlóan a javak bővüléséhez, társadalmi szükségletté válik, így műszaki-gazdasági lehetőségeink függvényében, nekünk is ezen igények kielégítésére kell törekednünk.

A szabadidő általános növelésére a munkaidő-rövidítés ad lehetőséget. A munkaidő-rövidíthető a napi munkaidő lerövidítésével és a heti munkanapok számának csökkentésével. A szakirodalom a napi munkaidő-rövidítést, elsősorban műszaki-gazdasági szemlélet alapján, előnyösebbnek tartja, de a bányászat sajátosságából adódik, hogy a szabadidő növelése hátkönyvben megoldható a heti munkanapok számának csökkentésével. Utóbbi esetben ugyanígy a szabadidőt az ún. kapcsolódó igénybevételek (utazás, munkaeligazítás, öltözködés,

tisztálkodás stb.) arányos időtartama is növeli, amely a szabadidő növekedését jelentős, pld. a vidékről bejáró dolgozók esetében elérheti a munkaidő 50—70 százalékát.

Az új 3/3-os munkarend a szabadidő növekedését sajátos módon biztosítja:

Az egészségre viszonylag ártalmatlan munkakörökben a szabadidő növekedését az 1957. évben bevezetett 42 óra/hét munkaidő további csökkentése nélkül, csak az ún. kapcsolódó igénybevételek gyakoriságának csökkentése adja. Ehhez a napi földalatti munkaidőt 8 órára kellett növelni, így egy 4 hetes ciklusban 3 szombat nap vált szabaddá (3+1-es rend). A heti átlagosan teljesítendő műszakok száma a korábbi 6-ról 5,25-re csökkent, tehát egyévi dolgozó esetében a heti átlagos szabadidő növekedése a kapcsolódó igénybevételek időtartamának 75 százaléka. Abszolút értékben, Béta-bányaüzem esetén: 2,0—4,5 óra/hét.

Az egészségre nem ártalmatlan minősített munkakörökben a rendelet értelmében 48 óra/hétről 44 óra/hét értékre volt csökkenthető a munkaidő. A napi munkaidőt a termelő munkakörökhöz igazítva a 4 hetes ciklusban 2 szombat nap vált szabaddá (2+2-es rend). Így a heti átlagos 5,5 munkanapnak megfelelően az átlagos szabadidő növekedése a kapcsolódó igénybevételek időtartamának 50 százalékából és a 4 órás munkaidő-rövidítésből tevődik össze. Béta-bányaüzem esetén a szabadidő növekedés: 5,3—7,0 óra/hét értéknek felel meg.

Megjegyezni kívánjuk, hogy a korábbi 4/4-es munkarend-

ben egyes nem termelő munkakörök — amelyeket jelenleg a (2+2) ciklusba sorolunk — a 42 órás heti munkaidő volt érvényben, így előfordulhat, hogy az új 3/3-os munkarend bevezetése után az ebben érintett dolgozók (különösen, ha az üzemhez aránylag közel laknak) szabadideje alig, vagy egyáltalán nem növekszik.

Az új munkarend előnyös sajátossága az is, hogy a szabadidő növekedése nem egyenletesen elosztva, hanem összefüggően, szabadnapok formájában jelentkezik. Így szinte mindenképp nagyobbra érzik annak mértékét, és jobban is képes azt hasznosítani. A napi munkaidő növekedésnek hátrányos jelenségei nincsenek. A szakmányos dolgozók a hosszabb munkaidő fiziológiai hatásához gyorsan alkalmazkodni tudtak, fáradtságuk mértéke — méréseken alapuló orvosi szakvélemény szerint — nem éri el a káros szintet, és a munkaidő utolsó órájában produkált munkateljesítményük nem mutat csökkenést. Ezt igazolja az az általános tapasztalat is, hogy az új munkarendben a teljesítmények nagyobb arányban növekedtek, mint a napi munkaidő.

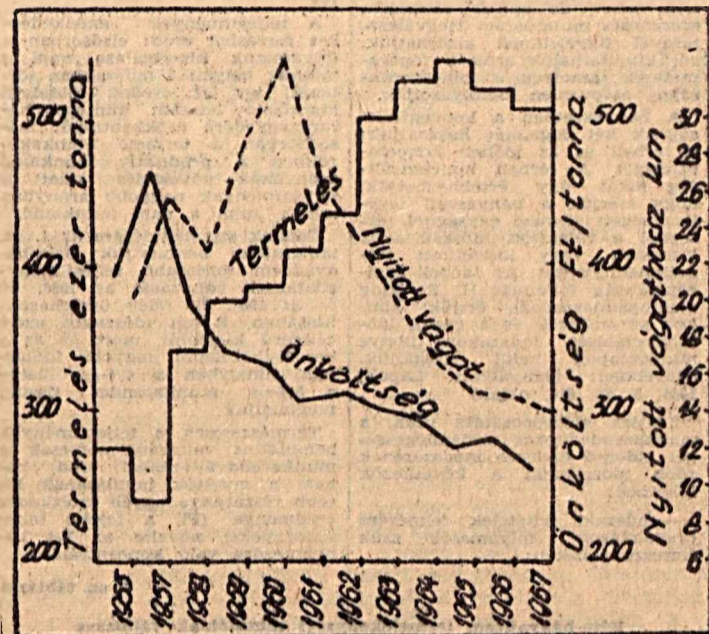
Fentiek alapján természetesnek tűnik, hogy az új 3/3-os munkarend ún. szociális hatással — annak ellenére, hogy a szabadidő növekedése a dolgozók 61,6 százaléka (Béta-bányaüzemben) esetében nem munkaidő-rövidítésből ered — a közvélemény helyesléssel ösztönözi és bevezetését üdvözlö.

(Folytatás a 4. oldalon)

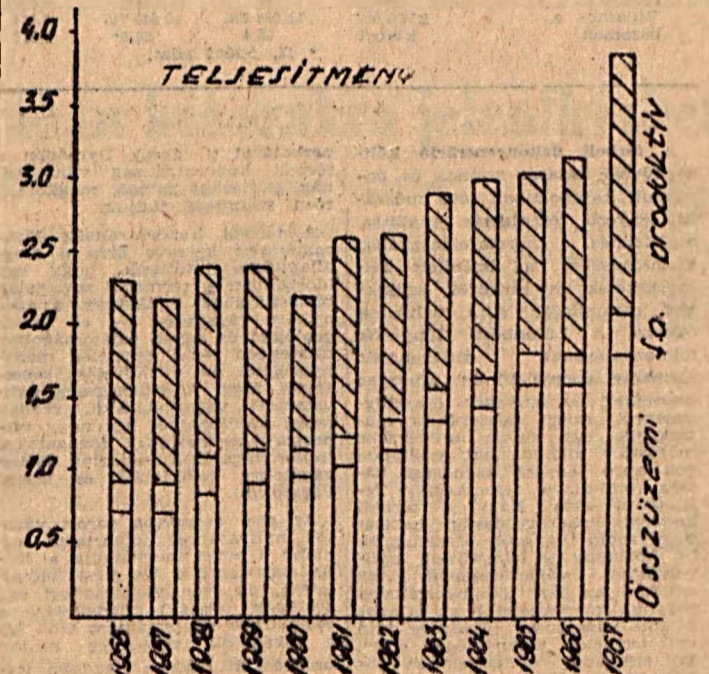
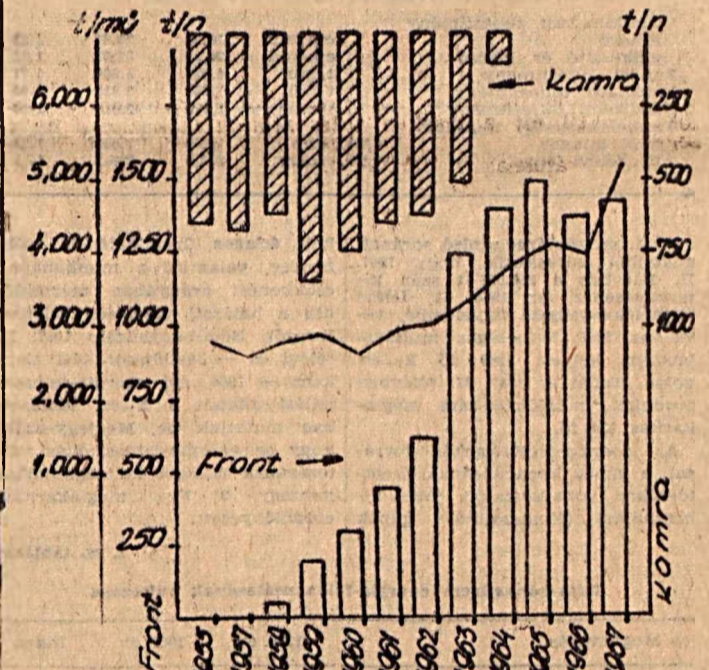
Béta-bányaüzem számokban

A Mecseki Szénbányák területén Béta-akna volt az első termelőüzem, amely teljesen új, öreg műveletektől mentes területen kezdte meg működését a bányászati fejlesztés keretében. Ez a körülmény teszi tanulságossá Béta-bányaüzem főbb műszaki jellemzőinek bemutatását. A néhány grafikon más-más kapcsolatban tüntet fel műszakilag mért számokat. A grafikonok önmagukban bizonyítanak összefüggéseket és tendenciákat.

TERMELÉS — ÖNKÖLTSÉG — NYITOTTVÁGAT

KAMRA-FRONT NAPI TERMELÉS, FEJTÉSI TELJESÍTMÉNY

Az az időszakot szántuk bemutatni, amely a termelés feljutást tartalmazza. A számsorok arról is tanúskodnak, hogy a termelés feljutás mellett a tudatos műszaki intézkedések végigkísérték az egész időszakot.

(Dr. Szabolcs L. tervosztályvezető)

